

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารจัดการทางการพยาบาล คือการดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร เพื่อให้บุคลากรทางการพยาบาลสามารถให้การพยาบาลที่มีคุณภาพ ตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายการพยาบาล และโรงพยาบาล โดยอาศัยทรัพยากรการบริหารที่เหมาะสม โดยถือว่ากระบวนการหรือขั้นตอนในการบริหารจัดการทางการพยาบาลนั้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานของโรงพยาบาล

กระบวนการหรือขั้นตอนในการบริหารจัดการ โดยทั่ว ๆ ไปนั้น มีผู้ให้ความเห็นไว้แตกต่างกัน ซึ่งถ้าพิจารณาในรายละเอียดของทุกขั้นตอนแล้ว จะมีสาระสำคัญที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังที่คริทเนอร์ (Kreitner, 1986) เชอร์โต (Certo, 1989) และสวอนเซ็บริก (Swanson, 1990) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการ มี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) สำหรับทางด้านการบริหารการพยาบาลนั้น มาเรียนเนอร์ (Marreiner, 1992) ได้แยกการจัดบุคลากร (Staffing) ออกจาก การจัดองค์การ (Organizing) ดังนั้นจึงรวมเป็น 5 ขั้นตอนด้วยกัน แต่ย่างไรก็ตาม ขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการบริหารจัดการนี้ มีความสัมพันธ์สมพسانดต่อเนื่อง และมีความสำคัญไปไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน

การควบคุมเป็นกิจกรรม ที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งในกระบวนการบริหารจัดการ ทำให้ผู้บริหารทราบผลลัพธ์ท้ายของการทำงาน และปัญหาอุปสรรคในขณะทำงาน เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (Donovan, 1979) ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดหน้าที่ในการควบคุมการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโดยกองการพยาบาล (2530) ที่ว่า กระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานทางการพยาบาล คือ การติดตาม สนับสนุน ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทางการพยาบาลทุกระดับ ทุกประเภทที่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการพยาบาลทั้งงานด้านบริหาร บริการ

และวิชาการทางการพยาบาล โดยพยาบาลวิชาชีพทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามลำดับขั้น

หอผู้ป่วยเป็นหน่วยงานระดับต้นในการบริหารงานของฝ่ายการพยาบาล และเป็นหน่วยงานที่สำคัญยิ่งของโรงพยาบาล เพราะผลงานส่วนใหญ่ของโรงพยาบาล จะเป็นผลงานของพยาบาล ในระดับหอผู้ป่วยทั้งสิ้น (กุลยา ตันติผลารชีวะ, 2525) พยาบาลที่ปฏิบัติงานร่วมกันในแต่ละหอผู้ป่วย มักมีความแตกต่างกันทั้งในด้านอุปนิสัยส่วนตัว และความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ อันเป็นผลให้คุณภาพการพยาบาลไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่หน่วยงานพึงประสงค์ ซึ่งในเรื่องนี้สอดคล้องกับ Wayne (1991) ที่กล่าวว่า แต่ละบุคคลย่อมมีความต่างกันทั้งทางด้านสรีระ อารมณ์ ทัศนคติ ความสามารถ ความสนใจ และเมื่อต้องมาร่วมกันทำงานด้วยกัน จะสามารถสังเกตพบได้ในเวลาไม่นานว่าแต่ละคนนั้นมีประสิทธิภาพในการทำงาน และประสิทธิผลของงานแตกต่างกัน หัวหน้าหอผู้ป่วย เป็นผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น ซึ่งมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดำเนินการควบคุม บังคับบัญชา และนิเทศงานไปพร้อม ๆ กับหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านการพยาบาลผู้ป่วยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีอำนาจบังคับบัญชาโดยตรงในแต่ละหอผู้ป่วยที่รับผิดชอบ (Stevens, 1983) จึงกล่าวได้ว่าหอผู้ป่วยทุกหอเปรียบเสมือนหัวใจของโรงพยาบาล ในกระบวนการให้บริการในหอผู้ป่วยนั้น หัวหน้าหอผู้ป่วยนับเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งในการคุ้มครองผู้ป่วย ให้หัวหน้าหอผู้ป่วยจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างการบริหารและบริการ โดยมีนโยบาย วิธีการ วัตถุประสงค์ แนวคิด และเป้าหมายไปสู่กิจกรรมการปฏิบัติในสภาพการณ์ที่เป็นจริง (Stevens, 1976) นอกจากนี้ หัวหน้าหอผู้ป่วยยังเป็นสื่อกลางระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับพยาบาลระดับปฏิบัติการ และพยาบาลระดับปฏิบัติการกับผู้รับบริการด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่อระบบบริหารการพยาบาล เป็นอันมาก (Clark and Shea, 1979) ขณะนี้ หัวหน้าหอผู้ป่วยจะต้องเป็นผู้บริหารที่ดี ที่สามารถควบคุมอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานสามารถ กระตุ้นใจ สร้างขวัญกำลังใจ และทัศนคติที่ดีต่อการบริหารพยาบาลและวิชาชีพ (ประชิด ศรราชพันธุ์, 2533)

จากผลการวิจัยของสุวิณี วิวัฒน์วนิช (2534) ได้ทำการวิเคราะห์กิจกรรมการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินของโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พบว่าหัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีการปฏิบัติกิจกรรมในการควบคุมงาน อยู่ในระดับปานกลาง และในการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ติดตามสนับสนุนและประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อการควบคุมงานนั้น ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งอาจเกิดจากการที่หัวหน้าหอผู้ป่วย มีความรู้สึกว่าตนเองมีความรับผิดชอบที่ปราศจากอำนาจ ต้องรับคำสั่งจากหอพยาบาลฝ่าย และมีการควบคุมงานที่กว้างขวางเกินไป (Schwier and Gardella, 1970 อ้างถึงใน นาวา ตั้งตะรากูล, 2534)

จากการศึกษาสภาพการผู้การปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย พนักงานจัดการพยาบาลที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน ได้แก่ การมอบหมายงาน การบันทึกทางการพยาบาล การรายงานส่วนราชการและการปฏิบัติการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาล จึงต้องเป็นผู้ที่ควบคุม ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร พยาบาลให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะลักษณะงานด้านการพยาบาลนั้น เป็นบริการทางสุขภาพที่ให้บริการโดยตรงต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยต่อชีวิตของมนุษย์ จึงไม่อาจปฏิบัติการอย่างถ่องถ่องผิดลงถูกได้ และไม่ควรจะมีการผิดพลาดใด ๆ เกิดขึ้น

โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขนั้น เป็นโรงพยาบาลที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งมีขอบข่ายในการให้บริการสุขภาพครอบคลุมทั้งในด้าน การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยเน้นการให้ บริการแก่ ประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง ซึ่งจำเป็นต้องตอบสนองความต้องการของประชาชน ที่มีความค่านิ่งถึงสิทธิของผู้รับบริการมากขึ้นกว่าในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่อยู่ในส่วนกลาง คือ เขตของกรุงเทพมหานครนี้ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางด้าน การศึกษาทางการแพทย์และพยาบาล ต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการและเป็นแม่แบบในด้านการบริการพยาบาลที่ดี รวมทั้งเป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายสูง ผู้อำนวยการสาธารณสุข (พบส.) ให้กับโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาคอีกด้วย จึงทำให้ลักษณะงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความยุ่งยาก มีการรับผิดชอบและขอบเขตการควบคุมงานเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดต่าง ๆ นักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หัวหน้าที่ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่สำคัญ คือการบริหารหอผู้ป่วย โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการทั้ง 4 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น แต่ไม่ได้กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมากนัก โดยเฉพาะเรื่องของ การควบคุมของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่จะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

ด้วยความคำนึงถึงความสำคัญของกิจกรรมการควบคุมของหัวหน้าหอผู้ป่วยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ว่า พยาบาลระดับหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐนั้น มีการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมเป็นอย่างไรและอยู่ในระดับใด เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการบริหารงานในหอผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติกรรมการควบคุมของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่ปฏิบัติโดย
 - 1.1 การตรวจสอบคณะกรรมการปฏิบัติงาน
 - 1.2 การตรวจสอบเอกสาร
 - 1.3 การตรวจสอบการใช้ทรัพยากร
 - 1.4 การประชุม หรือ การปรึกษาหารือ
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมการควบคุมของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ ในตำแหน่ง แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหารต่างกัน

ปัญหาการวิจัย

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติกรรมการควบคุมโดยการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบ การใช้ทรัพยากร การประชุมหรือการปรึกษาหารือในเรื่องการอนามัยงานการบันทึกทางการพยาบาล การรายงานส่งเวร และการปฏิบัติการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับใดและในแต่ละงานอยู่ในระดับใด
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหารต่างกัน ปฏิบัติ กิจกรรมการควบคุมแตกต่างกันหรือไม่

แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย

ประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคล ตลอดเวลา และตลอดชีวิต (Caulfield, 1974 อ้างถึงใน มนูรี วรรณิชา, 2533) ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งมากขึ้น จะทำให้บุคคลมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติและรับผิดชอบได้ดี และสามารถจะคาดการณ์ล่วงหน้าได้ นอกจากนี้ ประสบการณ์ หรือ ระยะเวลาปฏิบัติงาน จะทำให้ผู้บริหารการพยาบาลจำนวนมาก เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากประสบการณ์ที่ได้รับและสามารถพัฒนาความคิดค่า ได้โดยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชี่ยวชาญความเชี่ยวชาญ

ในการเลือกการตัดสินใจ ได้อ้างถูกต้อง ประสบการณ์จะสร้างความมั่นใจและการพิจารณาถึงเหตุผล ต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ (Kirk, 1981) อีกทั้งการเรียนรู้จากประสบการณ์ ทำให้สามารถวิเคราะห์ผล อันเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นได้ด้วย (Deane and Campbell, 1985)

แผนกของการรักษาพยาบาลที่แบ่งตามนโยบาย และเป้าหมายของการให้บริการของ โรงพยาบาล จะมีความแตกต่างกันในแง่ของลักษณะงาน ความซับซ้อนของปัญหาและความต้องการ ของผู้ป่วย จากผลการวิจัยของ โสภิตา ทัดพินิจ (2532) พบว่า การมองหมายงานในทีมการพยาบาล ของแต่ละลักษณะของผู้ป่วยมีความแตกต่างกัน ดังนี้อาจจะกล่าวได้ว่า การบริหารของผู้ป่วยย่อมมี ความแตกต่างกันด้วย

ส่วนในด้านการอบรมทางการบริหารนั้น การอบรมเป็นกระบวนการที่มีระเบียบแบบแผน มุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคคลให้มีความรู้และความชำนาญ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ (กิจู โภุ สาธร, 2517) ซึ่งการมีความรู้ในเรื่องนี้ จะช่วยให้บุคคลสามารถประเมินสภาพการณ์ในเรื่อง นั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สามารถแยกแยะได้ว่า สิ่งใดดีหรือไม่ดีอย่างไร สามารถเลือกได้ว่า อะไรคือปัจจัยที่จะช่วยให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ สุพัตรา วัชรเกตุ (2531) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมการจัดการทางการพยาบาลของพยาบาลประจำ การในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร ตามการรายงานของตนเองพบว่าปัจจัยคัดสรร ที่สามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรของพฤติกรรมการจัดการทางการพยาบาล ของพยาบาลประจำการ คือการควบคุมงาน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานการพยาบาล แผนกสูติ- นรีเวชกรรม การได้รับการอบรมด้าน บริหารและความรู้เรื่องกิจกรรมการพยาบาล

จากแนวเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้คือ

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการ ปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในแผนกต่างกัน ปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติ งานแตกต่างกัน
3. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ได้รับการอบรมและไม่ได้รับการอบรมทางการบริหาร ปฏิบัติ กิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. มุ่งวิเคราะห์การปฏิบัติกรรมการควบคุม การปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่ปฏิบัติโดยการตรวจสอบขณะการปฏิบัติงาน การตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบ การใช้ทรัพยากร และการประชุมหรือการปรึกษาหารือในการมอบหมายงาน การรายงานส่วนรวม การปฏิบัติการพยาบาล และการบันทึกทางการพยาบาล
2. ศึกษาการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานประจำวันในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วย เนพาะ 4 งาน คือ การมอบหมายงาน การรายงานส่วนรวม การปฏิบัติการพยาบาล และการบันทึกทางการพยาบาล
3. ตัวแปรในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประสบการณ์ในตำแหน่ง แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการบริหาร
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยการตรวจสอบขณะปฏิบัติงาน การตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบ การใช้ทรัพยากร และการประชุมหรือการปรึกษาหารือ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกรรมการควบคุมตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง
2. การปฏิบัติกรรมการควบคุมของหัวหน้าหอผู้ป่วย เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้
3. แผนกสูติ-นรีเวชกรรม อายุรกรรม, ศัลยกรรม, ภูมิารเวชกรรม ของแต่ละโรงพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขนั้น มีนโยบายในการบริหาร ไม่แตกต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กิจกรรมการควบคุมการปฏิบัติงาน หมายถึง การตรวจสอบ และการติดตามการปฏิบัติงานประจำวันของบุคลากรพยาบาล ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้โดยพฤติกรรมที่แสดงออก 4 ลักษณะ คือ

1. การตรวจสอบคณะกรรมการปฏิบัติงาน คือ การสำรวจการพิจารณาดูความเรียบร้อย ความถูกต้อง โดยการสอบถาม การสังเกต การมีส่วนร่วมของที่บุคลากรพยาบาลปฏิบัติงาน
2. การตรวจสอบเอกสาร คือ การสำรวจ การพิจารณาความเรียบร้อย ความถูกต้อง โดย การสอบถาม การอ่านจากแบบบันทึก แบบรายงานต่าง ๆ ที่บุคลากรพยาบาลกระทำไว้
3. การตรวจสอบการใช้ทรัพยากร คือ การจดบันทึก ตรวจเช็ควัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาล
4. การประชุม หรือ การประชุมอย่างเป็นทางการ หรือ การประชุมอย่างเป็นทางการ หรือ การประชุมหารือระหว่างหัวหน้าหอผู้ป่วย กับบุคลากรพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานประจำวันโดยมีการพนักกันเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล และมีการให้ข้อมูลเชิงคำปรึกษา การบ่งชี้จุดดี จุดอ่อนในการปฏิบัติงาน การสอนการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานต่อไป

การมอบหมายงาน หมายถึง การกระจายงานทั้งหมดของหอผู้ป่วยไปยังบุคลากรฝ่ายการพยาบาล โดยจัดแบ่งงานและความรับผิดชอบในการปฏิบัติให้กับบุคลากรพยาบาลแต่ละคนอย่าง มีลายลักษณ์อักษร มีการกำหนดภาระงานไว้ชัดเจนตามขอบเขตความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล และกระทำล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ชั่วโมง ก่อนการปฏิบัติงาน

การบันทึกทางการพยาบาล หมายถึง การเขียนรายงานข้อมูลการพยาบาล การรักษา การตรวจและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยลงไว้ในเอกสารรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ที่แสดงให้ปรากฏได้อย่างสมบูรณ์ ครอบคลุมถูกต้อง และมีความต่อเนื่อง

การรายงานส่งเรว หมายถึง กระบวนการปฏิบัติที่ผู้รับผิดชอบหลัก บอกเล่าหรือส่งรายงานผู้ป่วย จาเกรนหนึ่งไปยังผู้รับผิดชอบในอีกเกรนหนึ่ง โดยมีการใช้การเดกซ์ ประกอบการรายงานส่งเรว และมีขั้นตอนการเตรียมและดำเนินการรายงานส่งเรวชัดเจน

การปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง การกระทำในกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยตรงกับผู้ป่วยตามหลักการและเทคนิคการพยาบาล ตลอดจนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาล

การวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะขั้นตอนและหลักการของการปฏิบัติแล้วนำมาตัดสินค่าตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ

หัวหน้าหอผู้ป่วย หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่มีตำแหน่งและความรับผิดชอบในการบริหารหอผู้ป่วย ที่ปฏิบัติการในตำแหน่งอย่างน้อย 1 ปี

แผนกที่ปฏิบัติงาน หมายถึง ประเภทของแผนกจำแนกตามนโยบายและเป้าหมายของการให้บริการของโรงพยาบาล ทั้งหมด 4 แผนกคือ แผนกสูติ-นรีเวชกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกอายุรกรรม และแผนกุมารเวชกรรม

ประสบการณ์ในตำแหน่ง หมายถึง จำนวนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง หัวหน้าหอผู้ป่วย โดยแบ่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี 5 ปีขึ้นไป - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

การได้รับการอบรมทางการบริหาร หมายถึง การที่หัวหน้าหอผู้ป่วย ได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารใด ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับวิชาพยาบาล หรือไม่เกี่ยวข้องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์

โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หมายถึง โรงพยาบาลที่ให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยที่มีความเจ็บป่วยทั่วไปไม่จำกัดประเภท อุบัติภัยได้การดำเนินงานของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลสถานภาพของการปฏิบัติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วย
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเองของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในการปฏิบัติ กิจกรรมการควบคุม ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารจัดการ ที่สำคัญกระบวนการหนึ่ง อาจจะนำไปสู่ คุณภาพของการบริหารหอผู้ป่วย
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารการพยาบาลในระดับสูง ได้มีการกระตุ้นส่งเสริมและ เตรียมพยาบาลวิชาชีพให้มีความสามารถในการปฏิบัติกรรมการควบคุมที่จะทำให้การบริหารหอผู้ป่วยมีคุณภาพ